

ΑΠΟ ΤΑ ΕΙΔΩΛΑ ΤΟΥ LEVIATHAN: ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΔΟΓΜΑ

Fata volentem ducunt, nolentem trahunt
[«Η Μοίρα οδηγεί τον θέλοντα, τον μη θέλοντα τον
σύρει»]

Ένα από τα κύρια είδωλα του Καθεστώτος Leviathan, και από τις καίριες αιτίες της αποτυχίας της χώρας, είναι η εξωτερική και αμυντική πολιτική του Συστήματος.

Για τον Ελληνισμό η πραγματικότητα έχει τελεολογικό χαρακτήρα, η ύπαρξη έχει νόημα: το όν έχει εγγενή σκοπό, δείχνει και κινείται προς το τέλος του, που είναι η τελειότητά του. Αυτό είναι το Άνυσμα του Οντος, ο δυναμισμός του, και αυτό καθορίζει την τάξη του κόσμου.

Το ίδιο συμβαίνει και στην Ιστορία. Σε μερικές φάσεις της, η ανθρώπινη φύση δημιουργεί ένα ισχυρό πεδίο σύγκλισης των αναρίθμητων ατομικών ανθρώπινων ανυσμάτων σε μια υπέρτερη σκοπιμότητα ικανοποίησης βαθύτερων ανθρώπινων αναγκών και επιθυμιών. Η σύγκλιση τότε προκαλεί μια πανίσχυρη συνισταμένη, κι έτσι εκφράζεται με αποκαλυπτικό τρόπο το Άνυσμα της Ιστορίας. Ο χρόνος πυκνώνει, το δυναμικό διογκώνεται και η ανθρώπινη δράση πολλαπλασιάζεται. Είμαστε σε Εποχή Μεταβολών, η κοσμική μήτρα γεννάει νέα ιστορική περίοδο. Σε τέτοια κοσμοϊστορική φάση βρισκόμαστε σήμερα. Πάντοτε στην Ιστορία, αλλά και ιδιαίτερα σε αυτές τις περιπτώσεις, είναι ο καιρός του Μεγάλου Ναι και του Μεγάλου Όχι. Είτε συνδημιουργείς το μέλλον κατά το Άνυσμα της Ιστορίας είτε προσκολλάσαι στο status quo αντιδρώντας στο Άνυσμα. Το αποτέλεσμα και στις δυο περιπτώσεις θα είναι το ίδιο για την Ιστορία, αλλά για σένα θα κάνει τη διαφορά μεταξύ Παράδεισου και Κόλασης. Fata volentem ducunt, nolentem trahunt.

Η Ευρωπαϊκή φάση της Ιστορίας έκλεισε. Η Αμερικανική Επανάσταση αποδείχθηκε το σημαντικότερο γεγονός της Νεότερης Παγκόσμιας Πολιτικής Ιστορίας. Ο Διαφωτισμός και η Γαλλική Επανάσταση, όσο και η Γερμανική Αφύπνιση και Νεοανθρωπισμός, απορροφήθηκαν από το Ευρωπαϊκό Σύστημα χωρίς να το μεταλλάξουν και οδήγησαν μετά την Ιερή Συμμαχία και το Σύστημα Ισορροπίας Δυνάμεων του 19ου αιώνα στους Εθνικούς και Ιδεολογικούς πολέμους του 20ου, όπως και η Αναγέννηση ακυρώθηκε από τη Μεταρρύθμιση και Αντιμεταρρύθμιση και τους θρησκευτικούς πολέμους του 16ου και 17ου αιώνα. Το Πνεύμα όμως της Αμερικανικής Επανάστασης έπιασε βαθιές ρίζες στην ψυχή του ανθρώπου με την οικοδόμηση μιας κοινωνίας σε ορθολογικό κράτος που εγγυάται αποτελεσματικά τον μεγαλύτερο βαθμό ατομικής ελευθερίας από όσο είχε να δει ο κόσμος από την αρχαία περίοδο. Αυτό θεμελίωσε την εξαιρετική ιδιαιτερότητα (exceptionality) της Αμερικής και το

προφανές πεπρωμένο της (manifest destiny). Το Άνυσμα της Ιστορίας εδράστηκε στη νέα αυτή χώρα, η οποία κατά συνέπεια εκτοξεύθηκε από αποικία μιας Αυτοκρατορίας στο Ηγεμονικό Κέντρο του Παγκόσμιου Συστήματος μέσα σε 200 χρόνια. Ο πόλος αυτός και εστία του Διεθνούς γήινου πεδίου προκάλεσε και προκαλεί τη μετουσίωση αυτού του πεδίου σύμφωνα με το πνεύμα και τις αρχές της. Σε αυτό συνίσταται η ουσία της παγκοσμιοποίησης: άρση των εμποδίων της ανθρώπινης δραστηριότητας, των χωρικών και θεσμικών ορίων δικαιοδοσίας της. Το Άνυσμα της Ιστορίας δείχνει και δουλεύει προς ένα σαφώς ορισμένο μέλλον.

Μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης το παγκόσμιο δυναμικό πεδίο είναι μονοπολικό, έχει μια εστία, τις ΗΠΑ. Είναι ηγεμονικό. Οι ΗΠΑ έχουν (α) συντριπτική υπεροχή στρατιωτικής ισχύος (hard power), (β) την αναμφισβήτητη πρωτοπορία στην αιχμή της γνώσης (smart power), (γ) μια κορυφαία αξιολογία στο τρίπτυχο ελευθερίας-ικανότητας-επιτυχίας και μια πραγματικότητα που αντιστοιχεί σ' αυτή την αξιολογία (soft-power), (δ) μια πολιτεία, δηλαδή μια πολιτική οργάνωση της κοινωνίας σε κράτος, που να εικονίζει την απόλυτη ιδέα του Κράτους (πανίσχυρο στις ουσιαστικές λειτουργίες του και ανίσχυρο πέρα από αυτές) (internal power), και (ε) την ελεύθερη αγορά στο κέντρο του κοινωνικού δεσμού (true economic power). Τέλος, (στ) η οικονομική παγκοσμιοποίηση κάνει αναπότρεπτη την ανάγκη του ισχυρού κέντρου που μπορεί να εγγυηθεί και να εξασφαλίσει την ελευθερία των αγορών και σε αυτό πρωτίστως συνίσταται η οικονομική ισχύς των ΗΠΑ, η οποία κατά πολύ υπερβαίνει την ούτως η άλλως και καθ' εαυτή πρωτεύουσα και αποτελεσματική οικονομία της. Ο συνδυασμός των έξι παραμέτρων ισχύος κάνει τις εξελίξεις μονόδρομο για το προβλεπόμενο μέλλον. Όσοι μιλούν για πολυπολικό παγκόσμιο σύστημα ανοηταίνουν. Ειδικά όσες χώρες ανεβαίνουν την κλίμακα της ιστορίας, χρειάζονται την σταθερότητα του ηγεμονικού κέντρου, των ΗΠΑ - και το αποδεικνύουν με τις πράξεις τους αν όχι πάντα με την ρητορική τους.

Το Ευρωπαϊκό σύστημα, έχοντας χάσει τον κυρίαρχο ρόλο στις παγκόσμιες εξελίξεις, προσπαθεί να βρει τον δρόμο του στο νέο ιστορικό περιβάλλον και να σταθεροποιήσει μια θέση «παρά τω πρώτῳ». Αλλά στην πραγματικότητα κατέρχεται την κλίμακα ισχύος ως προς όλες τις παραμέτρους της, και ο συσχετισμός δυνάμεων προς τις ανερχόμενες χώρες και περιοχές θα επιβαρύνεται συνεχώς περισσότερο. Μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο η θέση την οποία ακόμη έχει στο Διεθνές Σύστημα οφείλεται στην Αμερικανική προστασία. Αλλά η ασφάλεια είναι το ακριβώτερο αγαθό. Όσες Ευρωπαϊκές χώρες (μεγάλες ή μικρές) μπορούν η πιστεύουν ότι θα μπορέσουν να παίξουν επιτυχέστερο ρόλο στο παγκοσμιοποιημένο σύστημα θα απαγκιστρωθούν από τα βαρίδια των υπόλοιπων – μια διαδικασία που ήδη έχει αρχίσει με τη Γερμανία να επιβάλλει τους όρους της στους άλλους με το δίλημμα «ή μαζί υπ' αυτούς τους όρους ή χωριστά». Η παγκοσμιοποίηση είναι υπέρτερη πραγματικότητα από την Ευρωπαϊκή συνεννόηση.

Η Ρωσία είναι μια χώρα υπό καθεστώς δυνητικής εσωτερικής και εξωτερικής αποσταθεροποίησης. Υπάρχει όπως υπάρχει χάριν της Αμερικής. Η διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης θα μπορούσε να είχε προχωρήσει βαθύτερα αν οι ΗΠΑ επέλεγαν μια Ρωμαϊκή λύση του ζητήματος της Ευρασιατικής μεγαχώρας. Σημειωτέον όμως ότι και η Ρώμη κατέστρεψε τελειωτικά την Καρχηδόνα και διαμέλισε τη Μακεδονία μετά τους Τρίτους αντίστοιχους Πολέμους. Από τότε Καρχηδόνα δεν ξανάκουσε ο κόσμος και Μακεδονία μόνο στις μέρες μας! Η Αμερική επέλεξε να αφήσει τον Ρωσικό πόλο για να αποφύγει πρόωρη γενικευμένη αποσταθεροποίηση που θα απαιτούσε την δική της μείζονα, άμεση και μόνιμη παρέμβαση σε

μια τεράστια γεωγραφική περιοχή. Επίσης, γιατί η Ρωσία παίζει εξισορροπτικό ρόλο στην εξίσωση της Ευρώπης, όπως και η Αγγλία από το άλλο άκρο. Ούτως ή άλλως η Ρωσία ευρίσκεται σε εξαιρετικά δεινή θέση και κατά βάθος μόνον προσπαθεί να κρατηθεί στα όριά της προβάλλοντας προληπτικές αξιώσεις στη γειτονιά της (το δόγμα του Near Abroad), που και αυτές ευρυχωρούν όποτε φαίνεται σε μερικές περιπτώσεις λόγω μιας σχετικής Αμερικανικής αναποφασιστικότητας – παράδειγμα η Ουκρανία και η Γεωργία. Εσωτερικά η Ρωσία είναι ασταθής και δεν μπόρεσε να οικοδομήσει μετά την απελευθέρωσή της από το προηγούμενο καθεστώς παρά ένα κατ' ουσίαν ξεπερασμένο τριτοκοσμικό κράτος. Ανήκει αδιαμφισβήτητα στο παρελθόν. Η ισχύς της είναι χάρτινη. Το να μιλάει κανείς για Στρατηγικό Δόγμα ίσων αποστάσεων από Αμερική και Ρωσία, είναι σαν να προτείνει ίσες αποστάσεις από τον Αχιλλέα και τον Θερσίτη! Ίσες αποστάσεις από άνισα πράγματα! Τουλάχιστον οι σύμβουλοι του Βασιλιά Κωνσταντίνου εβάσιζαν την πολιτική της ουδετερότητας στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο στην εκτίμηση στρατιωτικής ισότητας μεταξύ των εμπόλεμων. Και ακόμη κι έτσι, πάλι είχαν λάθος.

Και ο χώρος μας;

Από τις αρχές της δεκαετίας του '90 είχα αναλύσει και τονίσει το πολυδύναμο ΒαλκανοΜικρασιατικό Γεωπολιτικό Πεδίο, με τις εξακτινώσεις του προς Δύση και Βορρά μέχρι την Κεντρική Ευρώπη και τα βόρεια της Μαύρης Θάλασσας, προς Νότο και Ανατολή μέχρι την Ανατολική Μεσόγειο, την Μέση Ανατολή και την Κεντρική Ασία. Αυτήν την ιστορική γεωπολιτική πολυδυναμία τώρα την λένε στρατηγικό βάθος του χώρου μας. Η θεωρία Νταβούτογλου σημαίνει ότι η Τουρκία αναλαμβάνει τον ρόλο που το γεωπολιτικό μας πεδίο υπαγορεύει. Αυτόματα, αυτός που θέλει και μπορεί να παίξει αυτόν τον ρόλο, καθίσταται ηγετικό κέντρο του πεδίου και της ευρύτερης δυναμικής του. Οι ρόλοι κάνουν τις ηγεσίες και όχι οι ηγεσίες τους ρόλους.

Εθνική Στρατηγική μιας χώρας είναι ο μέγιστος συντονισμός προς το Ανυσμα της Ιστορίας και προς την γεωπολιτική δυναμική του περιφερειακού χώρου της.

Το ΝεοΕλληνικό Σύστημα, το καθεστώς Leviathan που τυραννεί τη χώρα, κινήθηκε ενάντια και στα δύο, Ανυσμα και γεωπολιτική λογική. Από το 1954 μέχρι σήμερα το Στρατηγικό Δόγμα του Καθεστώτος έχει δυο βασικούς άξονες, αρνητικούς και τους δύο:

Αντιαμερικανισμό και Αντιτουρκισμό. Το Δόγμα καθορίζεται από το συμφέρον του Συστήματος και τις θεμελιώδεις απειλές που διαβλέπει. Το Αμερικανικό πνεύμα και η Αμερικανική πραγματικότητα είναι ο θανάσιμος εχθρός του. Γι' αυτό λέω ότι χρειαζόμαστε μια Αμερικανική Επανάσταση μέσα στη χώρα. Το ίδιο απειλητικό είναι για το Σύστημα και η ενεργοποίηση του ΒαλκανοΜικρασιατικού Γεωπολιτικού Πεδίου. Τα δύο, συντονισμός προς την ηγεμονική δύναμη και ενεργοποίηση του περιφερειακού γεωπολιτικού δυναμικού συνεργούν. Να το εξειδικεύσω για τους προσποιούμενους έκπληξη. Αν μετά το 1954 συνεχίζαμε τη Στρατηγική που είχε οδηγήσει το 1953 και 1954 στην τριπλή στενότητα Συμμαχία και Συνεργασία οικονομική, πολιτική και στρατιωτική μεταξύ Ελλάδας, Τουρκίας και (τότε) Γιουγκοσλαβίας υπό την αιγίδα των ΗΠΑ, οι εξελίξεις έκτοτε στον χώρο μας και επέκεινα θα ήταν τελείως διαφορετικές. Η χώρα θα έπαιζε σε μεγάλη σκακιέρα και η κοινωνία θα κέρδιζε. Φυσικά θα έχανε, τι λέω, θα εξαφανιζόταν το Καθεστώς Leviathan. Και αυτό επέλεξε το δικό του συμφέρον πάνω από αυτό της χώρας. Ο ορισμός της ουσίας ενός τυραννικού καθεστώτος.

Και από την Τριπλή Συμμαχία και τον υψηλό στρατηγικό συντονισμό με τις ΗΠΑ φτάσαμε

στην έσχατη στρατηγική απομόνωση και υποβάθμιση τώρα. Και από το αίτημα της Ένωσης, φθάσαμε μέσω της Αυτοδιάθεσης και των κενών εγγυήσεων της Σοβιετικής Ένωσης στο δίλημμα Συνομοσπονδία (πρακτικά) ή Διχοτόμηση στην Κύπρο. Και από τον ηγετικό ρόλο στα Βαλκάνια και τη συνδιοίκηση του ευρύτερου πολυδύναμου γεωπολιτικού χώρου (αυξημένου στρατηγικού βάθους!) φθάσαμε να έχουμε προβλήματα με όλες τις χώρες του χώρου μας, και να απειλούμαστε από τα «Σκόπια» (για όλον τον κόσμο Μακεδονία), ενώ συμπεριφερθήκαμε προς τη «φίλη» Σερβία στις ώρες μεγάλης ανάγκης της τόσο υποκριτικά όσο και αυτοβλαπτικά.

Στρατηγική εκμηδένιση και οικονομική χρεωκοπία και εθνική υποτέλεια. 1897 μαζί με το 1893 και παραπάνω! Μένει το 1909, και παραπάνω.

[Δημοσιεύθηκε στην "ΕΞΠΡΕΣ"]